



Baka István

Háry János bordala

Az Alisca Borrendnek

Nem asszonyöl de pincemély
Sötétje vonz lopó a kétj
Szerszáma bedugom alul
S megcsókolom fölül vadul

Nem lágy ölek de szurdikok
Ahol még föl-le csúszhatnak
Rozsdás a kulcs de nyitja még
A prérházat s ez épp elég

Hej fény-lopóval fölszívott
Pitymallat-alkony-óborok
Miket kifröcsentett az Úr
(Talán nem fogta jól alul)

Hej Nap kövér hordója fenn
Mely ott görög a pince-menny
Grádicsain alá mélybe
Tudom gurulhat még élembe

Ha majd a gálickék egek
Szólóhegyén a Hold kerek
Kőasztalára könyökölve
Nagyot sercintek rá a Földre

S pipámat olykor félrerakva
Napot verek naponta csapra
S iszom kancsójából az égnek
Reggel vöröst délben fehéret

■

A Magyar Szóló- és Borkultúra Alapítvány
által az Élet és Irodalom szerkesztősége
segítségével kiírt Bordal Pályázat értékelése
szerint a „Háry János bordala” című mű első
helyezést ért el.

Egy csomag érkezett ma délután a testvéremtől. Különös, gondoltam, most volt az esküvője, amelyre én természetesen nem voltam hajlandó elmenni, és nem voltam hajlandó neki, vagy nekik ajándékot sem küldeni, s akkor ő, FRAGILE bélyegzővel s a saját kézírásával ellátott („lassan, óvatosan bontsd fel!”) papírdobozzal lep meg –, ugyan, mi történhetett, kérdelem magam. Egyelőre azonban virágaim öntözését nem hagyom abba, a csöngetés éppen a macskafarkú veronika pátyolgatásából riasztott föl kegyetlen nemtörődomséggel közös csendigényünkre.

Most meg a körmömet tisztítom. Az imént akadt az ideg- és szinte pulzustalanul kutató kezembe egy levél, a csomagolópapír alatt húzódott meg. Széthajtogatom, olvasom. Azaz olvasnám –, de a szemeimből valami dacosan melankólikus vakság árad... azután betegesen keresnek egy fehér és vízszintes helyet, majd teljes izomszabadságot engedélyezve magamnak, elnyújtózom az anyámtól kapott rongyszőnyegen. (Olvasom.)

„Én ma is, mint rendszeren, öt előtt keltem, és nem maradtam ágyban, úgy, ahogy Te szoktál még annak idején, hogy akármilyen időpontról volt szó, pontosan egy és negyed órát még, úgymond, rápihentél az ébresztő szóra; hanem, ezt Te jól tudod, engem soha nem is kellett ébreszteni, minden egyes nap fölkeltem öt óra tájban, ám most, milyen egy pillanat, mikor keltem volna, valószínűleg először és utoljára jutottam ilyen pillanathoz, újdonságomat feleségemet talál-

Solymosi Bálint

Ki akarna itt száraz macska lenni? (4.)

tam magam mellett... Talán elaludtam? És egy lázálomból maradt bennem meg valami lehetetlen „idill”? Egyáltalán...? Az igazat megvallva, nem nagyon értem, hogy mi ez a megsemmisítő érzés. Azt éreztem, hogy többé én nem rúgok labdába. (A fivérem a falu VÖRÖS METEORRÓL SUPER NOVÁRA átkeresztelt futballcsapatának volt bizony a sokak szerint rég' nem látott formátumú, elsőosztályú balszélsője...) (Az olvasó megj.) Sem tegnap, sem tegnapelőtt, és azelőtt sem gondoltam persze, hogy így majd jó lesz, vagy jobb, úgy vélekedtem a házasságról mindig, ahogy Te, hogy az számunkra örűtség...; dideregtem én legbelül, és a torkomat folyton szorította valami, mégis és végül is –, gyanútlannak maradtam. Dehát miért ne lehetett volna az én testem is az úgynevezett normális élet matériája? S hogy miért nem, most sem tudom. Csak azt érzem, hogy egészében véve egyetlen mély álomból ébredtem föl hajnalban, és láttam a fényt, az eleredt esőben, ez a fény nem hagyott el a disznók etetése közben sem, megettettem még a disznókat, nehogy anyáknak kelljen, és mintha belémköltözött volna ez a fény, éreztem, hogy emelkedem. Ezt csak azért írom, nehogy azt képzeld, ezt a halált is csak úgy kitaláltam. Öllelek. stb.”

Ebben a pillanatban megzörrent a telefon mellett, majd kitartóan berregett, interurbán lesz, gondoltam, s a gubancos

hőlgymál mellől a készüléket a rongyszőnyegre tettem, fölemeltem a kagylót; a fivérem lakhelyének postáskisasszonya volt az, közölte velem, hogy valószínűleg azt követően, hogy a helyi postahivatal előterében lerakott egy számomra címzett, és „sürgős” stb. jelzésekkel teleírt, eléggé nagyméretű csomagot, tehát valószínűleg még hajnali hat előtt a testvérem felkötötte magát az ólak előtti gerendák egyikére, bőrig ázott, a nedves göncök a testére tapadtak, és... (itt a postáskisasszony néhány másodpercre elhallgat, eszébe juthatott az, ami nekem is, hogy ebben az esetben oly mindegy, csurom víz volt-e rajta a pufajka, vagy sem!) és, bocsánat, a kötélről szegény asszonya vágta le... Asszonya? Kérdelem. Az. Mondja. Köszönöm, így én kissé fád hangon. Felállok, az ablakhoz megyek. Szavak?

Hagyjuk a szavakat! Kialtók fel.

A csomagban, amint az az első perctől sejtethető volt, a mi két csókánk van; hatalmas, és ha jól látom, a régi, megszokott drótketrecükben unottan tollászkodnak, a rémület különösebb jele nélkül néznek rám. Megcsap a hallisztes tápszer szaga. A csókákat még gyerekkorunkban kaptuk nagybátyánktól, a bádogostól. Az egyik neve „Hugunk” lett, a másik neve pedig „Múmiánk”. Szinte vidámnak tetszenek, amikor kirámolom őket a rongyszőnyegre, előbbi helyemre. Na, mi van? Kér-

dezem némileg szórakozottan a csókákat.

Az egyik, a „Hugunk”: ŐRJÍTÓ TITOK...?

Mire a másik, a „Múmiánk”: UGYAN! IJESZTŐ MEGBÍZHATATLANSÁG MINDEN...!

Elröhhögöm magamat, igaz, kicsit kényszeredetten. Ezt a mondókát még annak idején a csókáknak én tanítottam be. És most nekem szégyellnem kellene magam? Miért nem szégyellem? A szégyenérzet már egyenlő volna a bűnnel? Az ablaküvegen túli zöldet kérdezem. És most miért ötlök fel bennem az, hogy végtelen örömből lett öngyilkos a testvérem? És most miért gondolom azt, hogy a fivérem nem volt képes ezt a boldogságot „kitalálni”...

Egy árnyék halad el az ablakom előtt, a házadó vénasszony lesz az, holott nagybátyáknak, a bádogosnak az özvegye. Amikor megpillantja a csókákat a bejárati ajtóból, az arcához kapja a kezét és sóhajt, és mint ki énekelni akarná, „Hát ezek itt... Jézus Mária!” Élesebb lesz a fény, s a megszokottnál gyorsabb. A házadó vénasszony megcsúszott a lépcső esőtől síkos kövezetén, hátravágódott, és nyakszirtjét, amint látom, belevágta a virágoknak készített vasbeton vályú peremébe. Elegem van. Bemegyek a szobába, a telefon után nyúlok, hívom azokat, akiket kell... Én viszont távozok. Elutazom. És a virágokkal mi lesz? Jaj.

Böjti-Sánta Gábor

Kert Igor a kormányznál

kat. Aztán, lesz, ami lesz, elfordította a kulcsot és utasítás szerint taposni kezdett... Az autó, csodák csodája, elindult. Nem fulladt le, nem lódult meg örűlt sebességgel. Gurult. Kissé felpörgött ugyan a motor, de testvére utasítására visszább engedte a gázpedált, mire nyomban csend lett a motorházban. Kert Igor döbbenetben tapasztalta, hogy az autó engedelmeskedik neki. Tágra nyílt szemmel leste az utat, közben pedig nyomogatta a pedálokat és forgatta a kereket. Vezetett. Mámorító érzés kerítette hatalmába: uralkodik a kocsi felett! Amit még sohasem próbált, amitől annyira félt, lám pófonegyszerű számára. Mitagadás, megy neki. Jólesően vette tudomásul ellentmondást nem tűrő testvére dicséreteit. Egészen ötvenig felgyorsított, még sebességet is váltott, majd lassíva jobbra húzódott és leparkolt a csatorna mellett. Ezt azon a korai délelőtti többször megismételte. Mikor végre visszaült az anyósülésre, bizsergett mindene. Pontosan úgy érezte magát, mint ami-

kor a lányok nyújtotta boldogsággal először megismerkedett.

– Igor, előbb a kuplungot nyomd le, egészen a padlóig... – Kert Igor anyagi türelmü barátnője, úgy tűnik, ezúttal türelmetlenkedni kezdett.

Kert Igor kinyitotta szemét. Előbb a szélvédőn szétkenődő borsónyi esőcseppeket bámulta hunyorgva, aztán anyagi türelmü barátnőjére nézett és ingerülten csóválta fejét. Végül mégsem szólt semmit. Anyagi türelmü barátnőjével éppen úgy nem érdemes vitatkozni, mint ellentmondást nem tűrő testvérel. Kert Igor ezért inkább fölényös mosollyal megszorította a kormánykereket. A marka bizsergett a hatalom mámorító érzetétől.

Elfordította a kulcsot. Bal lábával padlóig nyomta a kuplungot, és miközben a jobbal lassan gázt adott, óvatosan visszaengedte... A motor lefulladt. Kert Igor egy pillanatig tanácstalanul bámulta az esőverte szélvédőüveget, aztán elszántan megismételte az előbbi műveletet... A motor ismét le-

fulladt. Kert Igor bizonytalanul anyagi türelmü barátnőjére nézett. Az elnézően mosolygott és biztatóan intett. Kert Igor megint próbálkozott. Aztán megint és megint... A szeme sarkából látta, hogy anyagi türelmü barátnője a kilátást eltakaró esőfüggöny tanulmányozásába mélyed.

– Mi a fene van ezzel?! – Kert Igor idegesen a kerékre csapott. – Miért nem megy? Hallod, miért nem!

Anyagi türelmü barátnője előbb Kert Igor lábaira nézett, aztán nevetni kezdett. Szemeiből a könny úgy gördült alá az arcán, mint a szélvédőn néhány perccel korábban azok az esőcseppek. Kert Igor zavarodottan bámulta. Anyagi türelmü barátnője csuklott, úgy nevetett.

– A lábadat... – szinte szótagolva mondta – a jobb lábadat... eggyel arrébb kellene tenned... Cseréljünk inkább helyet!

Kert Igor megsemmisülten kászálódott ki a kormány mögül. Mindketten bőrig áztak, miközben helyet cseréltek.

A barátnője még akkor is nevetett, amikor lakóhelyük bejárata előtt leállította autójuk motorját.



Laczkó Valéria: Női arckép tükörben.
(Fotó: Révész Róbert)